

LGS

DERS NOTLARIM-1

DKAB 8

1. ÜNİTE

KAZA VE
KADERE İMAN

1 ÜNİTE KAVRAMLAR

Kaza: Hükmetmek, emretmek, yaratmak ve gerçekleştirmek.

*Ezelde bilinen ve takdir edilen şeyin, zamanı ve yeri geldiğinde Allah tarafından yaratılmasıdır.

Kader: Bir şeye gücü yetmek, biçimlendirmek, planlamak, ölçü ile yapmak.

*Allah'ın sonsuz ilmi ve kudretiyle, evrende olmuş ve olacak olan her şeyi takdir etmesidir.

Sünnetullah: Allah'ın evrendeki uyumu sağlamak için koyduğu bu yasalara Sünnetullah veya âdetullah denir.

*Sünnetullah kavramını fiziksel, biyolojik ve toplumsal yasaları kapsayan bir kavramdır.

irade: Dileme, tercih etme, karar verme ve bunlar için gerekli güç ve yeteneğe sahip olmayı ifade eder

1 **Küllî irade:** Allah'ın istediğini istediği gibi dilemesi ve seçmesi" olup, Allah'ın mutlak ve sınırsız iradesidir.

2 **Cüz-i irade:** Allah'ın tarafından insana verilen sınırlı özgürlük ve insanın bu imkânına göre tercih etme kabiliyetidir.

Ömür: İnsanın ve diğer canlıların doğumundan ölümüne kadar dünya hayatında geçirdiği zaman dilimine denir.

Ecel: Allah'ın takdir etmiş olduğu yaşam süresinin bittiği, hayatın son bulunduğu zamana denir.

Rızık: Bütün canlılara verilen yeme, içme, giyinme, bilgi ve diğer maddi manevi bütün imkânların tamamıdır.

Tevekkül: Güvenmek, dayanmak, teslim olmak. Görevimizi yaptıktan sonra sonucunu Allah'a bırakıp, O'na dayanmak

Kudret: Allah'ın (c.c.) her şeye gücünün yetmesidir.

Er-Rezzak: Allah'ın her türlü rızık bol bol ihsan etmesidir.

El-Alim: Allah'ın heyşeyi bilmesidir.

El-Hayy: Allah'ın daima diri olmasıdır

El-Kayyum: Allah'ın bütün varlığın idaresini yürütmesidir.

1. KADER VE KAZA İNANCI

Kader: Bir şeye gücü yetmek, biçimlendirmek, planlamak ve ölçü ile yapmak anlamına gelir.

*Terim olarak ise Allah'ın (c.c.), başlangıçtan sonsuza kadar olmuş ve olacak şeylerin zamanını, yerini ve her türlü özelliğini bilip takdir etmesidir.

Kaza: Hüküm vermek, emretmek, ortaya çıkarmak anlamına gelir.

*Terim olarak kaza, Allah (c.c) tarafından önceden planlanan ve takdir edilen şeylerin zamanı geldiğinde yaratılması, gerçekleşmesidir.

Kaza Ve Kaderle İlgili Allah'ın Sıfatları

- **İLİM:** Allah'ın her şeyi bilmesidir
- **İRÂDE:** Allah'ın istemesi, dilemesi demektir
- **KUDRET:** Allah'ın her şeye gücünün yetmesidir
- **TEKVİN:** Allah'ın yaratması demektir.

**Sünnetullah
(Adetullah):**
Allah'ın kâinatı
idare ederken
koyduğu kurallar.

EVRENİN YASALARI

Fiziksel

Madde ve enerjinin oluşması, değişimi, yapısı, hareketi ve maddeler arası ilişkilerle ilgili prensiplerdir.

*Dünyanın etrafında dönmesi

*Suyun kaldırma kanunu...

Biyolojik

Canlıların yapısı, beslenmesi ve üremesiyle ilgili yasalardır.

*İnsan, hayvan ve bitkilerin yapısı, üremeleri, fotosentez yapmaları...

Toplumsal

Toplumanın, sağlıklı bir şekilde varlığını sürdürebilmesi için uyması gereken yasalara denir.

*Toplumu oluşturan temel kurallar.

Evren yasalarının özellikleri

- ❖ Evrensel ve değişmez özelliğe sahiptirler.
- ❖ Evrende yaratılan düzeni anlamamıza yardımcı olurlar.
- ❖ Deney, gözlem ve araştırmalar sonucu ortaya konulmuştur.
- ❖ Sebep sonuç ilişkisine dayanırlar.

2. İNSANIN İRADESİ VE KADER

İrade: Seçmek, istemek, yönelmek, tercih etmek ve karar vermektir. Terim olarak ise insanı iki şeyden birini yapmayı tercih etmeye ve tercih ettiği şeyi yapmaya yönlendiren güçtür.

İnsan diğer canlılardan farklı olarak akıl ve irade sahibi olduğu için yaptıklarından sorumlu tutulmuştur. Ayrıca insan, yaptıklarından sorumlu tutulacağı için özgür bırakılmıştır.

	Doğruyu veya yanlış
Akıl	Ayırt eder
İrade	Tercih eder

Kader Ve Sorumluluk

Sorumlu olmadığımız alanlar

- ✓ Irkımız
- ✓ Anne babamız
- ✓ Göz ve ten rengimiz
- ✓ Evrenin işleyişi, yasalar
- ✓

Külli irade alanı

Sorumlu olduğumuz alanlar

- ✓ Meslek seçimi
- ✓ Din seçimi
- ✓ İbadet etmemiz
- ✓ Arkadaş seçimi
- ✓

Cüz'i irade alanı

3. KADERLE İLGİLİ KAVRAMLAR

Ömür ve Ecel: Bir insanın doğumundan ölümüne kadar geçen sınırlı zaman dilimine "**ömür**" denir. Ömrün bittiği, hayatın sona erdiği zamana "**ecel**" denir.

Rızık Nedir: Sözlükte, yararlanılması için verilen bağış, nasip, gıda, yiyecek ve faydalanılan şey demektir. Terim olarak ise canlıların ihtiyaç duyduğu ve yararlandığı Allah tarafından sağlanan her türlü nimet anlamına gelir.

Tevekkül: Allaha teslim olmak, güvenmek, dayanmak, bağlanmak ve sığınmak demektir. Dini terim olarak ise bir amaca ulaşmak gerekli olan her türlü önlemi alarak; elinden gelen tüm gayreti gösterdikten sonra kalben Allah'a bağlanıp ona güvenmek sonrada sonucu Allah'tan beklemek demektir.

***Tevekkülü elden bırakmayan kimselere "**mütevekkil**" denir.

Başarı ve Başarısızlık: İnsanlar kendilerine verilen akıl ve iradeleriyle başarıya gidecek yolları ve yapmaları gereken fiilleri tercih ederler. Bu tercihler sonucunda da başarılı ya da başarısız olurlar.

Sağlık ve Hastalık: Sağlık, Allah'ın (c.c.) insanlara lütfettiği nimetlerin başında gelir. İnsanların üzerine düşen sorumlulukları en güzel şekilde yerine getirebilmesi sağlıklı olması ile mümkündür. Bu yüzden sağlığını korumak, hasta olduğunda doktora gitmek de insanların sorumlulukları arasındadır.

Hayır: Allah'ın emrettiği, sevdiği ve meşru olan davranışlar demektir.

Şer: Allah'ın yasakladığı, sevmediği, meşru olmayan, davranışlar anlamına gelir

Toplumda yanlış kader anlayışlarına örnekler

"Kaderim böyleymiş!",
"Kader mahkûmu(kurbanı)",
"Kötü talih",
"Şansına küs"
"Kader sen bize eşit davranmadın",
"Kader unuttu bizi",
"Kader utansın"
"Kaderime yenildim"
"Kaderimde ne varsa onu çekeceğim"
"Kadersiz başım"
"Kahpe felek"
Allah belamızı vermiş"
"Allah bula bula beni mi buldu"
"Alnımıza kara yazılmış"

4. BİR PEYGAMBER TANIYORUM: HZ. MUSA (A.S.)

- Hz. İbrahim'in soyundandır.
- Ulul Azm peygamberlerdendir.
- İsrail oğullarına gönderilmiştir.
- Kardeşi Hz. Harun ile birlikte, Firavun ile mücadele etmiştir.
- Yaklaşık 10 yıl Medyen şehrinde bulunmuş ve Hz. Şuayb'ın kızı ile evlenmiştir.
- Medyen dönüşü peygamberlik verilmiştir
- Kızıldeniz'i yarıp İsrail oğullarını kurtarmıştır.
- Sina Dağı'nda kendisine 10 emir verilmiştir.
- İsrailoğulları, Samiri adında birinin yaptığı buzağıya tapmışlardır
- Kendisine Tevrat gönderilmiştir.
- Hem Rasul, hem de Nebidir.

HZ. Musa'nın mucizeleri

- ✓ Asasını bir yılanla dönüştürerek sihirbazları yenmesi
- ✓ Elinin beyaza dönerek, bir nur gibi parlaması
- ✓ Çekirge afeti mucizesi
- ✓ Bit afeti mucizesi
- ✓ Kurbağa sürülerinin Mısır'ı istila etmesi.
- ✓ Suların kana dönüşmesi.
- ✓ Kızıldeniz'i ikiye ayırması
- ✓ Allah ile konuşması (Kelimullah)

5. BİR AYET TANIYORUM: AYETE'L KÜRSİ VE ANLAMI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

ANLAMI

Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur.
O daima diridir (Hayy'dır), bütün varlığın idaresini yürüten (Kayyum)dir.
Onu ne uyuklama tutar ne de uyku.
Göklerde ve yerde ne varsa hepsi onundur.
İzni olmadan huzurunda şefaath edecek olan kimdir?
O, kullarının önlerinde ve arkalarında ne varsa hepsini bilir. (Alim)
Onlar ise onun dilediği kadarından başka ilminden hiçbir şey kavrayamazlar.
Onun sonsuz kudreti, gökleri ve yeri kaplar.
Onları görüp gözetmek ona ağır gelmez.
Gerçekten yüce (Aliyy) ve büyük (Azim) olan yalnızca odur.

- Bakara Suresi'nin 255. ayetidir.
- İçinde "küresi" sözcüğü geçtiği için bu isimle anılır.
- Tevhit üzerinde durulmuştur.
- Kainattaki bütün olayların O'nun ilmi, iradesi ve kudretiyle gerçekleştiğine değinilmiştir.

- Hz. Peygamber (s.a.v.), vakit namazlarından sonra Ayet el-Kürsi'nin okunmasını öğütlemiştir.
- Onun için her namazdan sonra tespih çekilmezden önce Ayet el-Kürsi okunur.
- Namazda da Fâtiha suresinden sonra ek ayet olarak okunabilir.
- Dua niyetiyle her zaman okunması sevaptır.